

Про підсумки роботи державних архівних установ області та архівних відділів міських рад у 2020 році

Станом на 01 січня 2021 року мережу архівних установ Кіровоградської області складають: Державний архів Кіровоградської області (далі – Державний архів області), 20 архівних відділів та 1 архівний сектор районних державних адміністрацій, 4 архівні відділи міських рад, 29 трудових архівів.

Державний архів області, архівні відділи (сектори) райдержадміністрацій та міських рад у 2020 році спрямували свою діяльність на здійснення заходів щодо поповнення та забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду (далі – НАФ), посилення пожежної та охоронної безпеки архівних приміщень, якісного обслуговування громадян, відзначення знаменних і пам'ятних дат, документування подій новітньої історії України на Кіровоградщині.

Головою обласної державної адміністрації видано 4 розпорядження, підготовлені Державним архівом області; головами райдержадміністрацій – 19 розпоряджень, підготовлених архівними відділами райдержадміністрацій з питань архівної справи. На засіданнях колегій Кропивницької, Новоукраїнської, Олександрівської, Петрівської райдержадміністрацій розглянуто питання про стан архівної справи в районах.

Архівні сектори Вільшанської, Маловисківської, Новоархангельської райдержадміністрацій перейменовано в архівні відділи.

У 2020 році створено трудові архіви Войнівського старостинського округу № 3 Приютівської селищної ради Олександрійського району та Смолінської селищної об'єднаної територіальної громади Маловисківського району.

Одне з центральних місць у діяльності архівних установ займає питання забезпечення збереженості документів. Місцеві програми розвитку архівної справи діяли у Маловисківському, Новоукраїнському, Олександрівському районах та місті Олександрії.

Відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 11 грудня 2019 року № 1212-р "Про здійснення заходів щодо забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду в області" деякими архівними установами області вжито додаткові заходи щодо поліпшення умов зберігання архівних документів та зміцнення матеріально-технічної бази.

Зокрема, підключено пожежну сигналізацію до системи централізованого пожежного спостереження в архівному відділі Олександрійської райдержадміністрації; виділено кошти архівному відділу Новоукраїнської райдержадміністрації на обслуговування охоронної та пожежної сигналізації; здійснено оброблення дерев'яних конструкцій приміщення вогнезахисним розчином в архівному відділі Олександрівської райдержадміністрації; проведено технічне обслуговування вогнегасників в архівних відділах Кропивницької райдержадміністрації, Знам'янської та Світловодської міських рад.

Встановлено додаткове стелажне обладнання для документів з кадрових питань в архівних відділах Кропивницької (дерев'яне стелажне обладнання) та Олександрійської (металеve стелажне обладнання) міських рад.

Обладнано читальний зал в архівному відділі Маловисківської райдержадміністрації.

В архівному відділі Олександрійської міської ради відремонтовано робочі кімнати загальною площею 54 кв.м; в архівному відділі Знам'янської міської ради – робочу кімнату площею 21,3 кв.м; в архівному відділі Світловодської міської ради – архівосховища для документів з кадрових питань площею 82 кв.м.

Державним архівом області проведено технічне обслуговування вогнегасників, відремонтовано дві робочі кімнати загальною площею 68 кв.м та хол на другому поверсі у корпусі № 1.

У зв'язку з введенням карантинних заходів відповідно до розпоряджень голови обласної державної адміністрації від 12 березня 2020 року № 219-р "Про запобігання поширенню на території області коронавірусу COVID-19" та від 27 квітня 2020 року № 322-р "Про продовження режиму надзвичайної ситуації в області" (зі змінами) частково виконано планові показники із: погодження експертно-перевірною комісією (далі – ЕПК) номенклатур справ юридичних осіб – джерел комплектування Національного архівного фонду (далі – НАФ) (89 %); проведення перевірок стану архівної справи в юридичних особах – джерелах комплектування НАФ (85 %); проведення семінарів з працівниками служб діловодства, архівних підрозділів та членів експертних комісій юридичних осіб (86 %); розгляду звернень на особистому прийомі (71 %).

У зв'язку зі скороченням штатної чисельності працівників Державного архіву області та збільшенням планових показників з проведення науково-технічного опрацювання документів в установах – джерелах комплектування архіву частково виконано планові показники: з ремонту документів (81 %), приймання на постійне зберігання документів особового походження (45 %).

Усі інші основні планові показники роботи архівних установ у цілому по області виконано та перевиконано.

Окрім того, перевиконано 10 звітних показників у порівнянні з 2019 роком, зокрема:

картонування документів (на 51 %);

приймання від юридичних осіб на зберігання документів НАФ (на 43 %) та документів з кадрових питань ліквідованих та реорганізованих юридичних осіб (на 55 %);

схвалення ЕПК описів на управлінську документацію (на 64 %) та описів справ з кадрових питань (особового складу) (удвічі);

науково-технічне опрацювання на договірних засадах управлінської документації постійного зберігання та документів з кадрових питань (відповідно на 28 % та 88 %);

виконання генеалогічних запитів (на 18 %);

підготовка радіо- та телепередач (відповідно на 67 % та 31 %).

Протягом 2020 року Державним архівом області відремонтовано 23985 аркушів справ з паперовою основою, опрацьовано та підшито 860 справ.

Державними архівними установами області та архівними відділами міських рад закартоновано 16033 справи, перевірено наявність і стан 68673 справ управлінської документації.

Державним архівом області оцифровано та переведено в електронний вигляд 1299 описів 645 фондів радянського періоду. Загалом оцифровано і переведено в електронний вигляд 6308 описів 2994 фондів, з них 580 описів 553 фондів дорадянського періоду, 1599 описів 928 фондів радянського періоду та 4129 описів 1513 партійних фондів.

У звітному році оцифровано 261 од.зб. документів з паперовими носіями. Всього оцифровано 5741 од.зб. документів НАФ з паперовими носіями та 2530 фотодокументів.

Оцифровані документи та довідковий апарат частково розміщено на офіційному вебсайті Державного архіву області.

Всього в архівних установах області станом на 01 січня 2021 року зберігається понад 1,5 млн. справ НАФ у паперовому вигляді (у т. ч. в Державному архіві області – майже 1 млн. 490 тис. справ, в архівних відділах райдержадміністрацій – близько 38 тис. справ, в архівних відділах міських рад – близько 34 тис. справ).

У 2020 році до архівних установ області прийнято на постійне зберігання від юридичних осіб 18726 справ управлінської документації, у тому числі до Державного архіву області прийнято 3330 справ (що на 62 % більше планового показника), до архівних відділів (секторів) райдержадміністрацій та міських рад – 15396 справ (що на 70 % більше, ніж у 2019 році).

Проводилась робота щодо приймання виборчої документації з місцевих виборів 2020 року.

На постійне зберігання до Державного архіву області надійшла від архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад 44221 справа управлінської документації.

Загальна кількість справ, що зберігаються понад встановлені роки в архівних підрозділах юридичних осіб – джерел комплектування архівних установ області, за минулий рік зменшилась на 2 %. По встановлені терміни прийняті документи архівними відділами Благовіщенської, Голованівської, Добровеличківської, Новгородківської, Олександрійської райдержадміністрацій.

Протягом року зменшилась кількість документів НАФ, які зберігалися понад встановлені терміни у юридичних осіб – джерел комплектування архівних відділів Компаніївської, Кропивницької, Новоархангельської райдержадміністрацій. Незначна кількість документів цієї категорії знаходиться у юридичних осіб – джерел комплектування архівних відділів Маловисківської, Новоукраїнської, Петрівської райдержадміністрацій та Знам'янської міської ради.

Державним архівом області прийнято також 45 справ документів особового походження, 29 одиниць обліку фото-, 6 одиниць обліку фоно- та 33 одиниці обліку відеодокументів, описано та прийнято книжкову колекцію "Бібліотека Володимира Базилевського".

Поповнено архівну колекцію матеріалів з історії Революції гідності та проведення антитерористичної операції (операції Об'єднаних сил) на паперових носіях відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 11 березня 2015 року №95-р "Про документування подій новітньої історії України на Кіровоградщині" на 22 справи.

Архівними відділами міських рад прийнято 1801 справу з кадрових питань ліквідованих та реорганізованих юридичних осіб, трудовими архівами – 7381 справу цієї категорії.

Протягом 2020 року Державним архівом області проведено науково-технічне опрацювання документів на договірних засадах: управлінської документації постійного зберігання 2143 справи та 1451 справ з кадрових питань.

Експертно-перевірною комісією Державного архіву області схвалено описи справ на 21754 справи управлінської документації, погоджено 9518 справ з кадрових питань, 207 номенклатур справ юридичних осіб – джерел комплектування архівних установ області. Окрім того, експертно-перевірною комісією Державного архіву області та експертними комісіями архівних відділів (секторів) райдержадміністрацій та міських рад погоджено 136 інструкцій з діловодства, 63 положення про експертні комісії установ та 58 положень про архівні підрозділи.

Архівні відділи райдержадміністрацій та міських рад провели 30 нарад-семінарів та взяли участь у 10 нарадах-семінарах, що проводились іншими установами, з питань забезпечення збереженості документів, організації та ведення діловодства в установах, підприємствах та організаціях, дотримання вимог щодо науково-технічного опрацювання та порядку передавання справ на постійне зберігання.

З метою контролю за дотриманням вимог законодавства про НАФ та архівні установи, станом діловодства та збереження документів, державними архівними установами області та архівними відділами міських рад проведено 134 комплексні, 44 тематичні та 134 контрольні перевірки.

Архівними установами області виконано 899 тематичних, 114 генеалогічних та 19583 запити соціально-правового характеру. На особистому прийомі розглянуто 927 звернень від громадян (у т.ч. 239 звернень від іноземців).

Інформаційна діяльність архівних установ області та організація використання документів у 2020 році була спрямована на висвітлення актуальних питань історії України.

Архівістами області підготовлено 10 радіо- та 21 телепередач, презентовано 98 виставок та добірок архівних документів і матеріалів, на сторінках періодичної преси та на вебсторінках райдержадміністрацій і міських

рад опубліковано 51 статтю. Читальні зали архівних установ області відвідав 391 користувач, яким видано 9801 справу.

Окрім виконання основних показників, у 2020 році Державним архівом області проведено:

VII науково-краєзнавчу конференцію "З минулого до майбуття", присвячену 95-річчю утворення архіву та 95-річчю Національної спілки краєзнавців України (у заочно-дистанційному режимі), та VI наукову конференцію із міжнародною участю "Кольори війни" (Друга світова війна 1939-1945 рр. в історії європейської цивілізації), організовану обласною державною адміністрацією, Державним архівом області, обласною організацією Національної спілки краєзнавців України, Центральноукраїнським національним технічним університетом, комунальною установою "Кіровоградське обласне відділення Пошуково-видавничого агентства "Книга Пам'яті України" (у дистанційному режимі);

презентації сьомої книги науково-документальної серії "Реабілітовані історією. Кіровоградська область" (за участю голови обласної ради та заступника голови обласної державної адміністрації) та видання "Філологічні та історико-архівні студії".

У звітному році активно проводилась науково-публікаційна робота: видано та презентовано випуск XIII видання, що продовжується, "Між Бугом і Дніпром. Науково-краєзнавчий вісник Центральної України". Підготовлено до друку випуск XIV та випуск XV видання "Між Бугом і Дніпром. Науково-краєзнавчий вісник Центральної України", присвячені 50-річчю Всеукраїнського свята театрального мистецтва "Вересневі самоцвіти" та за матеріалами VII науково-краєзнавчої конференції "З минулого до майбуття", присвяченої 95-річчю утворення Державного архіву Кіровоградської області та 95-річчю Національної спілки краєзнавців України.

Окрім того, проводилась робота з підготовки монографії "Колективізація на Кіровоградщині".

Державний архів області долучився до проекту Міжнародної ради архівів "Розширення можливості проінформованості суспільства", підготувавши та розмістивши у блозі International Council on Archives свій інформаційно-просвітницький проєкт "Історія життя архіву, або доторкнись і дізнайся", створений з нагоди 95-річчя архіву.

Підготовлено та проведено презентації віртуальних інформаційно-просвітницьких проєктів "Архівна юдаїка та Голокост у Центральноукраїнському регіоні", "Один день із життя архіву", "Крокуючи до ювілею. 50-річчя Всеукраїнського свята театрального мистецтва "Вересневі самоцвіти".

Функціонує та постійно оновлюється веб-сайт Державного архіву області: регулярно поповнюються тематичні рубрики "Пам'ятні та знаменні дати Другої світової війни 1939-1945 років", "Видатні особистості нашого краю", "Кіровоградська область: сторінки історії у документах", "До 95-річчя Державного архіву Кіровоградської області"; створено нову рубрику "У буденній роботі".

13 архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад підключено до мережі Інтернет, 17 архівних відділів мають власні вебсторінки на сайтах райдержадміністрацій та міських рад.
